

Fjerkræavlens og dens Betydning i Belgien.

Sekretæren i »The National Poultry Organization Society«, *Edward Brown*, der for et Par Aar siden paa Foranledning af nævnte Selskab opholdt sig en længere Tid i de Forenede Stater og Kanada samt Danmark for paa Grundlag af det indhøstede Materiale at skrive Beretninger om Fjerkræavlens Standpunkt i disse Lande, har i samme Øjemed forrige Vinter besøgt Belgien, hvor Fjerkræavlens ligeledes spiller en meget stor Rolle, navnlig indenfor de mange smaa Brug, der er saa fremherskende.

Den foreliggende Beretning med Titel »The Poultry Industry in Belgium« omfatter 112 Sider med fortrinlige fotografiske Illustrationer og vil utvivlsomt ligesom sine Forængere blive spredt i Tusinder af Eksemplarer, ikke alene i England, men ogsaa i dets fjerne Kolonier, hvor Interessen for økonomisk Fjerkræavl er i stærk Fremgang.

Af Beretningen fremgaar det, at det navnlig er i Provinserne Flandern, Antwerpen og Liège, at der produceres flest Æg, medens Fedningen af Fjerkræ er koncentreret i Omegnen af Malines, Andeavlens i Audenarde og Laplaigne. Som i mange andre Lande er Fjerkræavlens ikke af nyere Dato i Belgien; allerede i Aaret 1054 blev Brüssels Befolkning kaldt »Kickefritters«, det vil sige »Kyllingspiserne«.

Store Hønserier findes der ikke mange af; derimod holdes Høns overalt, som oftest under ret indskrænkede Forhold og simple Indretninger. Rugemaskinen har endnu kun vundet ringe Udbredelse. Til Ægproduktion er særlig de belgiske Landracer Campinere og Brakels meget udbredte; det er

italienerlignende Racer, der lægger mange, hvide Æg. Det er ret almindeligt, at Bønderne hver Morgen føler, om Hønsene er med Æg. Kontrolreder kendes derimod ikke. For 15 Aar siden blev der indført fra Norditalien store Mængder Høns af Italierrace; i et Aar alene 600,000 Stkr., og Hovedmassen af disse ca. 3 Maaneder gamle Kyllinger blev spredt i de Egne af Belgien, hvor der kun fandtes faa Høns. Disse Kyllinger, der kostede 2 Frc. pr. Stk., ankom i Kasser indeholdende 28 Høns og 2 Haner. Som Regel holdt Landmændene disse Høns et Aar, hvorefter de solgte dem og købte ny. Denne Import bevirkede en betydelig Stigning i Ægproduktionen, men havde samtidig til Følge, at en Del Sygdom blev indslæbt i Landet.

Ser man hen til Kødproduktionen, Fedning af Fjerkræ, da har Belgien været kendt paa dette Omraade i Aarhundreder. Det er navnlig ved de i Nærheden af Malines beliggende smaa Byer eller Landsbyer, særlig Londerzeel, Lebbecke, Opwyck og Merchtem, at Opdrættet af Kyllinger til Fedning samt selve Fjerkræfedningen finder Sted. I den lille By Londerzeel samt i Malines og Merchtem, som jeg i sin Tid et Par Gange har haft Lejlighed til at besøge, afholdes Kyllingemarkederne, hvor Køber og Sælger møder hinanden. Paa en saadan Dag, hvor der ofte omsættes 10,000 Kyllinger, kan man paa Landevejene møde adskillige Hundebespændinger, der kommer langvejs fra, og hvis Kærrevogne er fyldte med Kasser, indeholdende 4—6 Maaneder gamle Hane- og Hønekyllinger, alle hørende til den i denne Del af Landet saa godt som udelukkende udbredte Race: Coucou de Malines. Det er en udpræget svær Federace, der forekommer mest almindelig i gøgespættet, sjældnere i hvid eller sort Farve.

I Nærheden af Londerzeel findes 25—30 Federe, som hver tre Gange om Ugen slagter fra 100—150 Kyllinger i den travle Tid; i Gennemsnit hele Aaret ca. 60 Stkr. pr. Dag. Fedningen foregaar i Udhuse, hvor der i flere Etager er opstillet Fedebure af Træ, der er forsynede med Tremmer i Forsiden, saa Kyllingerne kan naa det i lange Trug givne Fedefoder, bestaaende af formalet Boghvede udrørt i Kærnemælk og tilsat lidt smeltet Fedt. Fedningen varer ca. 4 Uger og sker kun ad naturlig Vej. De fleste Steder synes det at skorte meget paa Renligheden. Fedningsudgifterne ansættes til mellem 60 og 70 Centimer pr. Kylling, og Prisen er fra 1½—2 Frc. pr. Pd.

For at forsyne Federne med Kyllinger til Stadighed ud-
 ruges hele Aaret, men desuden er flere Landboere, navnlig
 ude paa den fattige Campinehede, interesserede i at tillægge
 Vinterkyllinger for Markedet, de saa efterspurgte »Poulets de
 Lait«. Det er smaa Kyllinger, nærmest af Campinerracen, der
 slagtes i to Maaneders Alderen efter at være fodrede rigeligt
 med et fedende Blødfoder, for en stor Del bestaaende af groft
 Boghvedemel udrørt i Mælk. Sidstnævnte skal have hvidere
 Kød til Følge. Den højeste Pris, der opnaas, er 2 Frc. pr. Stk.
 Store Anlæg til kunstig Opdræt af disse Kyllinger er Tid til
 anden ogsaa blevet indrettede, men Resultatet har ikke altid
 svaret til Forventningerne, navnlig er der indtruffet mange
 Dødsfald.

Svarende til vore Slagtekyllinger, men adskillig bedre i
 Kvalitet, er de saakaldte »Poulets des Grains«, oftest Malines-
 Kyllinger, der i kødfuld, men ikke fed Forfatning bringes paa
 Markedet i 3½ Maaneders Alderen, hvor de vejer 2—2½ Pd.
 og koster tidlig paa Aaret op mod 4 Frc. Boghvede og Mælk
 bruges meget ved Opfødringen.

For Andeafl findes mange Steder gode naturlige Betingelser,
 der udnyttes, thi overalt ses store Mængder af Ænder. Navnlig
 ved de kommunale Engstrækninger ved Hüttegem, hvor der
 findes stor Rigdom paa naturlig Føde, anfører *Brown*, at det
 ikke er ualmindeligt i Marts og April at se henved 100,000
 Ællinger paa disse Enge. I Slutningen af April bliver Ællingerne
 fjernede, for at Høet kan vokse op, og naar dette er slaaet,
 bliver Engstrækningerne anvendte til Græsning for Kvæg og
 til Kyllinger, som besynderligt nok trives udmærket, trods den
 fugtige Engbund. Efter at Avlsænderne har lagt Æg, faar de
 Lov til at gaa ud paa Engene for at søge Føde. Rugningen
 besørages som Regel af Høns, og Ællingerne sættes efter nogle
 Dages Forløb med Hønen ud paa Engen i Læ af Halmmaatter.
 Som overalt i Belgien faar Børnene paa Landet Lov til at ar-
 bejde i en tidlig Alder, og i dette Tilfælde passe paa Ællingerne.
Brown anfører, at han et Sted saa 40 Rugehøns, alle af den
 store, stærkt rugende, lokale Hüttegem-Race, der bliver ruge-
 lysten tidlig paa Aaret, efter at den har lagt 7 à 8 Æg. Den
 kan ruge paa 15 Andæg. Ællingehusene, som laves af Halm,
 brændes hvert Aar efter Brugen for Utøjets Skyld. Som Regel
 tøjres Rugehønsene. Unge Ænder, der lægger hen paa Efter-

aaret, anvendes til Avl, og Rugningen paabegyndes allerede i September og slutter i April. Ved et Besøg, *Brown* foretog i Audenarde i Februar, saa han Ællingerne gaa ude, skønt et tyndt Lag Sne dækkede Jorden, ligesom han saa Ællingerne svømme i en i Isen hugget Vaage. Et for fremmede besynderligt Syn er det at se, hvorledes de belgiske Bønder indsamler Orm til Ællingerne ved at stampe eller træde haardt i Jorden, hvorved Ormene kommer op til Overfladen. Kornfoderet bestaar af Boghvede- og Majsmel. Naar Ællingerne er 6 Uger gamle, sælges de til Andefederne fra Lebbeke og Merchtem, der igen sælger dem i fedet Stand til fra 6 à 8 til 12 Frc. pr. Par, alt efter Aarstiden.

Medens nævnte Ænder hører til en Landrace, benævnt Merchtem, opdrættes en anden lokal Race, hjemmehørende i Omegnen af Laplaigne, hvis Navn den bærer. Af disse Ænder produceres op mod 100,000 Stkr. aarlig. De opdrættes hele Aaret og slagtes i 7 Ugers Alderen, hvor de vejer 3 à 3½ Pd. og opnaar en Pris af 12—14 Frc. pr. Par.

I den sydøstlige Del af Belgien, i Nærheden af Virtou, ses de fleste Gæs, mest af Landrace, hvoraf en Del sælges i Frankrig. Gæssene vogtes af Drengene, der om Aftenen samler Flokkene ved at blæse i et Horn og driver dem da hjem. I Omegnen af Landsbyen Wiers, tæt ved den franske Grænse, opdrættes ligeledes mange Gæs.

Kalkunen, denne omstrefjende Fugl, egner sig ikke i Belgien med de mange smaa Brug; der findes ogsaa kun faa af dem. Som halvvoxsne drives de paa Stubmarkerne og fedes senere hen navnlig med Boghvedemel og kogte Kartofler.

Medens det slagtede Fjerkræ enten sælges direkte til Tyskland, Schweiz, England og Rusland eller omsættes paa de store Markeder i Brüssel og navnlig Audenarde, hvor *Brown* saa 4 à 5000 Stkr. slagtet Fjerkræ, bringes Æggene af private Opkøbere til de store Ægmarkeder i Grammont, Audenarde og Sottegem. Andelsælgalskredse kendes ikke. Ved Auktion omsættes en Del i Hallerne i Brüssel, men det er navnlig den simple Kvalitet.

Udstillinger og Hanegalningskonkurrencer samt Tiltrækning af Sportsracer, navnlig Dværghøns, har ogsaa fanget Opmærksomheden i Belgien; derimod er til Dato kun udrettet lidt for at fremme Fjerkræavlen ved Udsendelse af Foredrags-

holdere. I 1909 blev der afholdt 371 Foredrag i 123 Landsbyer paa Foranstaltning af »Fédération Nationale des Sociétés d'Aviculture de Belque« og med Understøttelse fra Landbrugsministeriet, der hertil bevilgede et Beløb af 5565 Francs foruden 7500 Francs til andre Opgaver til Fjerkræavlens Fremme. Paa Forsøgsvæsenets Omraade er der saa godt som intet udrettet, og kun faa Landbrugsskoler har optaget Fjerkræavlens som et Fag. Der findes 46 smaa Fjerkræforeninger under en Fællesledelse med ialt 3551 Medlemmer. Taget i sin Helhed maa det utvivlsomt indrømmes, at Fjerkræavlens for Belgien er af en ikke ringe nationaløkonomisk Betydning.

W. A. Kock.

En Hundebespænding paa Vej til Fjerkræmarkedet i Brüssel.